

Repertoriul jurisprudenței

ORDONANȚA VICEPREȘEDINTELUI CURȚII

27 octombrie 2021 *

„Măsuri provizorii – Articolul 279 TFUE – Cerere de măsuri provizorii – Articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE – Articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene – Protecție jurisdicțională efectivă – Independența judecătorilor – Regimul disciplinar al judecătorilor – Examinarea chestiunilor de drept referitoare la lipsa de independență a judecătorilor – Penalitate cu titlu cominatoriu”

În cauza C-204/21 R,

având ca obiect o cerere de măsuri provizorii formulată în temeiul articolului 279 TFUE, introdusă la 7 septembrie 2021,

Comisia Europeană, reprezentată de K. Herrmann și P. J. O. Van Nuffel, în calitate de agenți,

reclamantă,

susținută de:

Regatul Belgiei, reprezentat de M. Jacobs, C. Pochet și L. Van den Broeck, în calitate de agenți,

Regatul Danemarcei, reprezentat de M. Søndahl Wolff și V. Pasternak Jørgensen, în calitate de agenți,

Regatul Țărilor de Jos, reprezentat de M. K. Bulterman și J. Langer, în calitate de agenți,

Republica Finlanda, reprezentată de H. Leppo, în calitate de agent,

Regatul Suediei, reprezentat de H. Shev, C. Meyer-Seitz, M. Salborn Hodgson, H. Eklinder, R. Shahasavan Eriksson, O. Simonsson și J. Lundberg, în calitate de agenți,

interveniente,

împotriva

Republicii Polone, reprezentată de B. Majczyna, în calitate de agent,

pârâtă,

VICEPREȘEDINTELE CURȚII,

* Limba de procedură: polona.

după ascultarea avocatului general, domnul A. M. Collins,

dă prezenta

Ordonanță

- 1 Prin cererea sa de măsuri provizorii, Comisia Europeană solicită Curții să oblige Republica Polonă la plata unei penalități cu titlu cominatoriu zilnice la bugetul Uniunii Europene pentru a stimula acest stat membru să îndeplinească, în cel mai scurt timp, obligațiile care îi revin în temeiul Ordonanței vicepreședintei Curții din 14 iulie 2021, Comisia/Polonia (C-204/21 R, denumită în continuare „Ordonanța din 14 iulie 2021”, EU:C:2021:593).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unei acțiuni în constatarea neîndeplinirii obligațiilor în temeiul articolului 258 TFUE, introdusă de Comisie la 1 aprilie 2021, prin care se urmărește să se constate că:
 - prin adoptarea și menținerea în vigoare a articolului 42a alineatele 1 și 2 și a articolului 55 alineatul 4 din ustawa – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Legea privind organizarea instanțelor de drept comun) din 27 iulie 2001 (Dz. U. din 2001, nr. 98, poziția 1070), astfel cum a fost modificată prin ustawa o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (Legea de modificare a Legii privind organizarea instanțelor de drept comun, a Legii privind Curtea Supremă și a altor legi) din 20 decembrie 2019 (Dz. U. din 2020, poziția 190, denumită în continuare „Legea de modificare”) (denumite în continuare, împreună, „Legea modificată privind instanțele de drept comun”), a articolului 26 alineatul 3 și a articolului 29 alineatele 2 și 3 din ustawa o Sądzie Najwyższym (Legea privind Curtea Supremă) din 8 decembrie 2017 (Dz. U. din 2018, poziția 5), astfel cum a fost modificată prin Legea de modificare (denumită în continuare „Legea modificată privind Curtea Supremă”), a articolului 5 alineatele 1a și 1b din ustawa – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Legea privind organizarea instanțelor administrative) din 25 iulie 2002 (Dz. U. din 2002, poziția 1269), astfel cum a fost modificată prin Legea de modificare (denumită în continuare „Legea modificată privind instanțele administrative”), precum și a articolului 8 din Legea de modificare, care interzic oricărei instanțe naționale să verifice respectarea cerințelor Uniunii referitoare la o instanță judecătorească independentă și imparțială, constituită în prealabil prin lege, Republica Polonă nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul dispozițiilor coroborate ale articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE și ale articolului 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”), în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului cu privire la articolul 6 paragraful 1 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950, precum și în temeiul articolului 267 TFUE și al principiului supremației dreptului Uniunii;
 - prin adoptarea și menținerea în vigoare a articolului 26 alineatele 2 și 4-6 și a articolului 82 alineatele 2-5 din Legea modificată privind Curtea Supremă, precum și a articolului 10 din Legea de modificare, care atribuie Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych (Camera de control extraordinar și cauze publice) a Sąd Najwyższy (Curtea Supremă, Polonia) (denumită în continuare „Camera de control extraordinar și cauze publice”) competența exclusivă de a examina căile de atac și chestiunile de drept referitoare la lipsa de independență a unei instanțe sau a unui judecător, Republica Polonă nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul dispozițiilor coroborate ale articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE și ale

articolului 47 din cartă, precum și în temeiul articolului 267 TFUE și al principiului supremației dreptului Uniunii;

- prin adoptarea și menținerea în vigoare a articolului 107 alineatul 1 punctele 2 și 3 din Legea modificată privind instanțele de drept comun și a articolului 72 alineatul 1 punctele 1-3 din Legea modificată privind Curtea Supremă, care permit calificarea drept „abatere disciplinară” a examinării respectării cerințelor Uniunii referitoare la o instanță judecătorească independentă și imparțială, constituită în prealabil prin lege, Republica Polonă nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul dispozițiilor coroborate ale articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE și ale articolului 47 din cartă, precum și în temeiul articolului 267 TFUE;
 - prin abilitarea Izba Dyscyplinarna (Camera disciplinară) a Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) (denumită în continuare „Camera disciplinară”), ale cărei independență și imparțialitate nu sunt garantate, să se pronunțe în cauzele care au o incidență directă asupra statutului și exercitării funcțiilor de judecător și de judecător asistent, cum ar fi, pe de o parte, cererile de autorizare a inițierii unei proceduri penale împotriva judecătorilor și judecătorilor asistenți și a arestării acestora, precum și, pe de altă parte, cauzele în materia dreptului muncii și al asigurărilor sociale referitoare la judecători ai Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) și cauzele referitoare la pensionarea acestor judecători, Republica Polonă nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE;
 - prin adoptarea și menținerea în vigoare a articolului 88a din Legea modificată privind instanțele de drept comun, a articolului 45 alineatul 3 din Legea modificată privind Curtea Supremă și a articolului 8 alineatul 2 din Legea modificată privind instanțele administrative, Republica Polonă a încălcat dreptul la respectarea vieții private și dreptul la protecția datelor cu caracter personal garantate la articolul 7 și la articolul 8 alineatul (1) din cartă, precum și la articolul 6 alineatul (1) literele (c) și (e), la articolul 6 alineatul (3) și la articolul 9 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) (JO 2016, L 119, p. 1).
- 3 Prin Ordonanța din 14 iulie 2021, vicepreședinta Curții a dispus ca Republica Polonă, până la pronunțarea hotărârii prin care se va finaliza judecata în cauza C-204/21:
- a) să suspende, pe de o parte, aplicarea dispozițiilor articolului 27 alineatul 1 punctul 1a din Legea modificată privind Curtea Supremă, în temeiul cărora Camera disciplinară este competentă să se pronunțe, atât în primă instanță, cât și în a doua instanță, cu privire la cererile de autorizare a inițierii unei proceduri penale împotriva unor judecători sau judecători asistenți, a plasării lor în arest preventiv, a arestării lor sau a aducerii lor în fața instanței, precum și, pe de altă parte, efectele deciziilor deja adoptate de Camera disciplinară în temeiul acestui articol și care autorizează inițierea unei proceduri penale împotriva unui judecător sau arestarea sa și să se abțină să trimită cauzele menționate la articolul respectiv în fața unei instanțe care nu îndeplinește cerințele de independență definite printre altele în Hotărârea din 19 noiembrie 2019, A. K. și alții (Independența Camerei disciplinare a Curții Supreme) (C-585/18, C-624/18 și C-625/18, EU:C:2019:982);

- b) să suspende aplicarea dispozițiilor articolului 27 alineatul 1 punctele 2 și 3 din Legea modificată privind Curtea Supremă, în temeiul cărora Camera disciplinară este competentă să se pronunțe cu privire la cauzele referitoare la statutul și la exercitarea funcției de judecător al Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), în special cu privire la cauzele în materia dreptului muncii și al asigurărilor sociale, precum și cu privire la cauzele referitoare la pensionarea acestor judecători și să se abțină să trimită aceste cauze în fața unei instanțe care nu îndeplinește cerințele de independență definite printre altele în Hotărârea din 19 noiembrie 2019, A. K. și alții (Independența Camerei disciplinare a Curții Supreme) (C-585/18, C-624/18 și C-625/18, EU:C:2019:982);
- c) să suspende aplicarea dispozițiilor articolului 107 alineatul 1 punctele 2 și 3 din Legea modificată privind instanțele de drept comun, precum și ale articolului 72 alineatul 1 punctele 1-3 din Legea modificată privind Curtea Supremă, care permit angajarea răspunderii disciplinare a judecătorilor pentru examinarea respectării cerințelor privind independența și imparțialitatea unei instanțe judecătorești constituite în prealabil prin lege în sensul dispozițiilor coroborate ale articolului 19 alineatul (1) TUE și ale articolului 47 din cartă;
- d) să suspende aplicarea dispozițiilor articolului 42a alineatele 1 și 2, precum și ale articolului 55 alineatul 4 din Legea modificată privind instanțele de drept comun, ale articolului 26 alineatul 3, precum și ale articolului 29 alineatele 2 și 3 din Legea modificată privind Curtea Supremă, ale articolului 5 alineatele 1a și 1b din Legea modificată privind instanțele administrative și ale articolului 8 din Legea de modificare, în măsura în care interzic instanțelor naționale să verifice respectarea cerințelor Uniunii referitoare la o instanță judecătorească independentă și imparțială, constituită în prealabil prin lege, în sensul dispozițiilor coroborate ale articolului 19 alineatul (1) TUE și ale articolului 47 din cartă;
- e) să suspende aplicarea dispozițiilor articolului 26 alineatele 2 și 4-6, precum și ale articolului 82 alineatele 2-5 din Legea modificată privind Curtea Supremă și ale articolului 10 din Legea de modificare, care stabilesc competența exclusivă a Camerei de control extraordinar și cauze publice de a examina căile de atac întemeiate pe lipsa de independență a unui judecător sau a unei instanțe, și
- f) să comunice Comisiei, în termen de cel mult o lună de la notificarea Ordonanței din 14 iulie 2021, toate măsurile adoptate pentru a se conforma pe deplin acestei ordonanțe.

Concluziile părților

4 Comisia solicită Curții:

- obligarea Republicii Polone la plata către bugetul Uniunii a unei penalități cu titlu cominatoriu zilnice într-un quantum de natură să stimuleze acest stat membru să pună în executare, în cel mai scurt timp, măsurile provizorii dispuse prin Ordonanța din 14 iulie 2021;
- declararea faptului că penalitatea cu titlu cominatoriu zilnică este datorată de la pronunțarea ordonanței prin care se soluționează prezenta cerere de măsuri provizorii până la adoptarea de către acest stat membru a tuturor măsurilor necesare pentru a se conforma ansamblului măsurilor provizorii dispuse în această ordonanță sau până la pronunțarea hotărârii prin care se finalizează judecata în cauza C-204/21 și

– obligarea Republicii Polone la plata cheltuielilor de judecată.

- 5 În observațiile depuse la 1 octombrie 2021, Republica Polonă a solicitat ca această cauză să fie examinată de Marea Cameră a Curții și a solicitat respingerea cererii Comisiei.

Cu privire la cererea Republicii Polone de a trimite cauza în fața Marii Camere a Curții

Argumentație

- 6 Republica Polonă consideră că, ținând seama de caracterul de precedent al Ordonanței din 14 iulie 2021 și de petitul cererii Comisiei, această cerere trebuie examinată de Marea Cameră a Curții. Ea susține, în această privință, că o decizie prin care se impune unui stat membru o penalitate cu titlu cominatoriu nu trebuie să fie adoptată de un judecător unic, în special într-o cauză în care au fost formulate obiecții de principiu cu privire la competența Uniunii.
- 7 De asemenea, aceasta arată că prezenta cauză constituie prima cerere a Comisiei având ca obiect dispunerea unei penalități cu titlu cominatoriu ca măsură provizorie ca urmare a neexecutării unei ordonanțe anterioare și că această cerere este imprecisă. În plus, Ordonanța vicepreședintei Curții din 20 septembrie 2021, Republica Cehă/Polonia (C-121/21 R, EU:C:2021:752), care ar constitui unica decizie a Curții de impunere a unei penalități cu titlu cominatoriu în astfel de condiții, nu ar conține nicio motivare a criteriilor care au fost utilizate pentru stabilirea cuantumului penalității cu titlu cominatoriu.

Apreciere

- 8 În această privință, în primul rând, trebuie amintit că, în conformitate cu articolul 161 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții coroborat cu articolul 1 din Decizia 2012/671/UE a Curții de Justiție din 23 octombrie 2012 privind funcțiile jurisdicționale ale vicepreședintelui Curții (JO 2012, L 300, p. 47), vicepreședintele Curții se pronunță el însuși asupra cererilor de suspendare a executării sau de măsuri provizorii ori înaintează aceste cereri fără întârziere Curții.
- 9 Astfel, în temeiul acestor dispoziții, vicepreședintele Curții dispune de o competență de atribuire pentru a se pronunța asupra oricărei cereri de măsuri provizorii sau, atunci când apreciază că împrejurări speciale impun ca aceasta să fie trimisă unui complet de judecată, pentru a înainta o asemenea cerere Curții (Ordonanța vicepreședintei Curții din 20 septembrie 2021, Republica Cehă/Polonia, C-121/21 R, EU:C:2021:752, punctul 10, și Ordonanța vicepreședintei Curții din 6 octombrie 2021, Polonia/Comisia, C-204/21 R-RAP, EU:C:2021:834, punctul 6).
- 10 Rezultă că numai vicepreședintele Curții are competența de a aprecia, de la caz la caz, dacă cererile de măsuri provizorii cu care este sesizat impun trimiterea la Curte în vederea atribuirii unui complet de judecată (Ordonanța vicepreședintei Curții din 20 septembrie 2021, Republica Cehă/Polonia, C-121/21 R, EU:C:2021:752, punctul 11, și Ordonanța vicepreședintei Curții din 6 octombrie 2021, Polonia/Comisia, C-204/21 R-RAP, EU:C:2021:834, punctul 7).
- 11 În speță, cererea Comisiei de dispunere a unei penalități cu titlu cominatoriu nu cuprinde niciun element de natură să impună atribuirea sa unui complet de judecată.

- 12 Astfel, în primul rând, deși Republica Polonă se referă la importanța chestiunilor examinate în Ordonanța din 14 iulie 2021 și la faptul că apreciază că aceste chestiuni nu ar fi de competența Uniunii, trebuie să se constate că examinarea cererii Comisiei nu implică efectuarea unei aprecieri cu privire la chestiunile menționate, ci doar stabilirea aspectului dacă dispunerea unei penalități cu titlu cominatoriu este necesară în vederea asigurării respectării acestei ordonanțe (a se vedea în acest sens Ordonanța din 20 noiembrie 2017, Comisia/Polonia, C-441/17 R, EU:C:2017:877, punctul 104).
- 13 În al doilea rând, argumentul Republicii Polone întemeiat pe caracterul inedit al cererii având ca obiect dispunerea unei penalități cu titlu cominatoriu ca măsură provizorie și pe lipsa de precizie a normelor care reglementează examinarea unei astfel de cereri trebuie, în orice caz, să fie înlăturat, întrucât Marea Cameră a Curții, prin Ordonanța din 20 noiembrie 2017, Comisia/Polonia (C-441/17 R, EU:C:2017:877), s-a pronunțat deja cu privire la o cerere a Comisiei având ca obiect dispunerea unei penalități cu titlu cominatoriu, iar vicepreședinta, prin Ordonanța din 20 septembrie 2021, Republica Cehă/Polonia (C-121/21 R, EU:C:2021:752), a dispus o penalitate cu titlu cominatoriu ca urmare a neexecutării Ordonanței vicepreședintei Curții din 21 mai 2021 Republica Cehă/Polonia (C-121/21 R, EU:C:2021:420).
- 14 În al treilea rând, trebuie să se constate că argumentul potrivit căruia o penalitate cu titlu cominatoriu nu ar putea fi dispusă, în general, de vicepreședintele Curții fără a înainta cauza în discuție unui complet de judecată a fost deja înlăturat prin Ordonanța vicepreședintei Curții din 20 septembrie 2021, Republica Cehă/Polonia (C-121/21 R, EU:C:2021:752).
- 15 Prin urmare, nu este necesar să se trimită prezenta cerere a Comisiei în fața Marii Camere a Curții.

Cu privire la admisibilitatea cererii Comisiei de dispunere a unei penalități cu titlu cominatoriu

Argumentație

- 16 Republica Polonă susține că cererea Comisiei având ca obiect dispunerea unei penalități cu titlu cominatoriu este inadmisibilă.
- 17 În această privință, ea susține că cererea menționată nu precizează cuantumul penalității cu titlu cominatoriu a cărei dispunere o solicită Comisia. Or, ar reveni Comisiei sarcina de a defini cu exactitate conținutul măsurilor provizorii a căror aplicare o solicită. În plus, această omisiune ar aduce atingere dreptului la apărare al Republicii Polone, întrucât ar lipsi acest stat membru de dreptul de a-și prezenta în mod util observațiile cu privire la cuantumul acestei penalități cu titlu cominatoriu.

Aprecieri

- 18 Trebuie amintit că, în sistemul căilor de atac instituit prin tratat, o parte poate nu numai să solicite, conform articolului 278 TFUE, suspendarea executării actului atacat în cauza pe fond, ci și să invoce articolul 279 TFUE, pentru a solicita acordarea de măsuri provizorii. În temeiul acestei din urmă dispoziții, judecătorul delegat cu luarea măsurilor provizorii poate adresa în special, cu titlu provizoriu, somațiile adecvate celeilalte părți (Ordonanța din 20 noiembrie 2017, Comisia/Polonia, C-441/17 R, EU:C:2017:877, punctul 96).

- 19 Prin urmare, articolul 279 TFUE conferă Curții competența de a dispune orice măsură provizorie pe care o consideră necesară pentru a garanta deplina eficacitate a hotărârii definitive (Ordonanța din 20 noiembrie 2017, Comisia/Polonia, C-441/17 R, EU:C:2017:877, punctul 97).
- 20 În special, judecătorul delegat cu luarea măsurilor provizorii trebuie să fie în măsură să asigure eficacitatea unei somații adresate unei părți în temeiul articolului 279 TFUE, prin adoptarea oricărei măsuri prin care se urmărește respectarea de către această parte a ordonanței privind măsurile provizorii. O asemenea măsură poate consta în special în impunerea unei penalități cu titlu cominatoriu în cazul în care somația respectivă nu ar fi respectată de partea în cauză (Ordonanța din 20 noiembrie 2017, Comisia/Polonia, C-441/17 R, EU:C:2017:877, punctul 100).
- 21 În acest context, trebuie arătat că nici articolul 279 TFUE, nici articolul 160 din Regulamentul de procedură nu prevăd obligația Comisiei de a propune Curții un quantum precis atunci când solicită dispunerea unei penalități cu titlu cominatoriu ca măsură provizorie.
- 22 În plus, propunerile formulate eventual de Comisie cu privire la quantumul penalității cu titlu cominatoriu care trebuie dispusă nu pot, în orice caz, să fie obligatorii pentru judecătorul delegat cu luarea măsurilor provizorii, acesta din urmă fiind liber să stabilească penalitatea cu titlu cominatoriu impusă în quantumul și sub forma pe care le consideră adecvate, penalitatea cu titlu cominatoriu stabilită trebuind să fie, pe de o parte, adaptată împrejurărilor și, pe de altă parte, proporțională cu capacitatea de plată a acestui stat membru (a se vedea în acest sens Ordonanța vicepreședintei Curții din 20 septembrie 2021, Republica Cehă/Polonia, C-121/21 R, EU:C:2021:752, punctul 50).
- 23 Pe de altă parte, în cauza în care s-a pronunțat Ordonanța din 20 noiembrie 2017, Comisia/Polonia (C-441/17 R, EU:C:2017:877), Curtea a stabilit quantumul unei penalități cu titlu cominatoriu în sarcina unui stat membru, deși cererea Comisiei având ca obiect dispunerea acestei penalități cu titlu cominatoriu nu cuprindea nicio precizare cu privire la quantumul acesteia.
- 24 Dispunerea unei penalități cu titlu cominatoriu pe baza unei cereri care nu ar preciza quantumul acesteia nu este, în plus, de natură să aducă atingere dreptului la apărare al statului membru în cauză, având în vedere că acesta păstrează posibilitatea de a indica în observațiile sale, dacă este cazul cu titlu subsidiar, quantumul penalității cu titlu cominatoriu pe care îl consideră adecvat în raport cu împrejurările cauzei și cu capacitatea sa de plată.
- 25 Având în vedere ansamblul acestor elemente, este necesar să se respingă cauza de inadmisibilitate invocată de Republica Polonă.

Cu privire la temeinicia cererii Comisiei de dispunere a unei penalități cu titlu cominatoriu

Argumentație

- 26 Comisia consideră că, pentru a se conforma Ordonanței din 14 iulie 2021, toate organele Republicii Polone, inclusiv instanțele, trebuie să înceteze aplicarea dispozițiilor de drept național menționate în această ordonanță până în ziua pronunțării hotărârii prin care se finalizează judecata în cauza C-204/21.

- 27 Nu ar reieși însă din indicațiile furnizate de Republica Polonă, prin scrisoarea din 16 august 2021, că aceasta a adoptat toate măsurile necesare pentru executarea măsurilor provizorii dispuse prin ordonanța menționată.
- 28 Astfel, în primul rând, nu ar fi fost adoptată nicio măsură pentru a împiedica în mod explicit Camera disciplinară să își exercite competențele care i-au fost atribuite în cauzele menționate la punctul 1 literele a) și b) din dispozitivul Ordonanței din 14 iulie 2021.
- 29 În special, măsurile adoptate de prim-președinta Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) ar conferi președintelui Camerei disciplinare posibilitatea de a adopta măsuri procedurale urgente în cauze în care competența Camerei disciplinare trebuie suspendată. În plus, această cameră ar rămâne sesizată cu cauzele care i-au fost atribuite înainte de 5 august 2021, președintele sau membrii săi trebuind să decidă, în mod discreționar, dacă este sau nu necesar să continue procedura inițiată în astfel de cauze. În mai multe dintre aceste cauze, Camera disciplinară ar fi decis de altfel să organizeze o ședință sau să se pronunțe pe fond.
- 30 Pe de altă parte, aceste măsuri nu ar fi aplicabile decât până cel târziu la 15 noiembrie 2021, iar nu până la pronunțarea hotărârii prin care se finalizează judecata în cauza C-204/21.
- 31 În al doilea rând, măsurile adoptate de președinta Camerei de control extraordinar și cauze publice ar fi de asemenea insuficiente, având în vedere, pe de o parte, că această cameră ar putea continua să se pronunțe în cauzele pendinte și, pe de altă parte, că nu ar fi fost suspendată competența sa exclusivă de a soluționa cauzele menționate la punctul 1 litera e) din dispozitivul Ordonanței din 14 iulie 2021, ceea ce ar implica faptul că instanțele de drept comun sunt în continuare obligate să se desesizeze de astfel de cauze.
- 32 În al treilea rând, Republica Polonă nu ar fi menționat nicio măsură destinată să dea curs obligației de suspendare a efectelor deciziilor deja adoptate de Camera disciplinară, astfel cum ar impune punctul 1 litera a) din dispozitivul acestei ordonanțe, sau să se conformeze măsurilor provizorii prevăzute la punctul 1 literele c) și d) din dispozitivul ordonanței menționate.
- 33 În aceste condiții, Comisia apreciază că este necesar, pentru a garanta deplina eficacitate a Ordonanței din 14 iulie 2021, aplicarea efectivă a dreptului Uniunii, precum și respectarea principiilor statului de drept și integrității ordinii juridice a Uniunii, să se impună Republicii Polone plata unei penalități cu titlu cominatoriu zilnice într-un quantum care să poată stimula acest stat membru să pună în executare pe deplin, în cel mai scurt timp, măsurile provizorii dispuse prin această ordonanță.
- 34 Republica Polonă susține că au fost adoptate toate măsurile necesare pentru executarea Ordonanței din 14 iulie 2021.
- 35 Acest stat membru consideră că, în temeiul ordonanței respective, este obligat să suspende nu caracterul obligatoriu al aplicării dispozițiilor menționate, ci numai aplicarea lor, ceea ce nu ar impune adoptarea unor dispoziții generale. În consecință, obligațiile care decurg din ordonanța menționată ar reveni numai organelor chemate să aplice aceste dispoziții, și anume instanțele și agenții disciplinari.
- 36 Astfel, organele puterii legislative nu ar fi destinate ale obligațiilor menționate, pentru motivul că ar dispune numai de o competență care le permite să adopte sau să abroge dispoziții generale, ceea ce nu ar fi necesar în speță. De asemenea, organele menționate nu ar dispune nici de puterea

de a modifica conținutul sau caracterul obligatoriu al hotărârilor judecătorești, în caz contrar încălcând principiul separației puterilor. Nici puterea executivă nu ar dispune, în ordinea juridică poloneză, de competența de a da curs unei somații de suspendare a aplicării dispozițiilor de rang legislativ.

- 37 În conformitate cu aceste principii și cu autonomia procedurală a statelor membre, ar fi fost adoptate de prim-președinta Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) directive potrivit cărora ar fi fost adecvat să se lase completurilor de judecată sarcina de a adopta decizii cu privire la suspendarea sau la amânarea cauzelor pendinte cu care sunt sesizate.
- 38 Motivele prezentate de Comisie prin care se urmărește dovedirea faptului că Republica Polonă nu a executat Ordonanța din 14 iulie 2021 nu ar privi, în realitate, decât o parte limitată a acesteia. Exemplele furnizate de Comisie nu ar permite repunerea în discuție a faptului că majoritatea instanțelor poloneze statuează în conformitate cu această ordonanță. În rarele cauze în care instanțele poloneze ar intenționa să se îndepărteze de ordonanța menționată, autoritățile publice nu ar dispune de mijloace de a influența decizia acestora. Repunerea în discuție a unor astfel de decizii ar putea fi asigurată ulterior, prin exercitarea unor căi de atac ordinare și extraordinare. Cadrul juridic instituit ar fi, așadar, suficient și, ținând seama de principiul independenței judecătorilor, un stat membru nu ar putea fi obligat la plata unei penalități cu titlu cominatoriu ca urmare a unor decizii individuale pronunțate de instanțele sale naționale.
- 39 Pe de altă parte, măsurile adoptate de Republica Polonă în prezenta cauză ar fi similare cu cele adoptate de acest stat membru în urma Ordonanței din 8 aprilie 2020, Comisia/Polonia (C-791/19 R, EU:C:2020:277). Or, Comisia nu ar fi solicitat dispunerea unei penalități cu titlu cominatoriu în cauza în care s-a pronunțat această ordonanță.
- 40 În ipoteza în care Curtea ar considera că Republica Polonă nu a luat toate măsurile necesare pentru executarea Ordonanței din 14 iulie 2021, ar trebui să se țină seama de mai multe circumstanțe atenuante care s-ar opune dispunerii unei penalități cu titlu cominatoriu.
- 41 În primul rând, Republica Polonă ar fi adoptat toate măsurile posibile în raport cu dreptul polonez. În al doilea rând, instanțele poloneze ar respecta din principiu Ordonanța din 14 iulie 2021, eventualele decizii contrare putând fi anulate sau omise. În al treilea rând, stabilirea măsurilor necesare pentru executarea acestei ordonanțe ar fi fost efectuată în conformitate cu practica Comisiei în cauza în care s-a pronunțat Ordonanța din 8 aprilie 2020, Comisia/Polonia (C-791/19 R, EU:C:2020:277). În al patrulea rând, Republica Polonă ar avea în vedere diferite reforme care vor lipsi de obiect litigiul la care se referă cauza C-204/21.

Apreciere

Cu privire la dispunerea unei penalități cu titlu cominatoriu

- 42 Prin Ordonanța din 14 iulie 2021, vicepreședinta Curții a menționat un ansamblu de măsuri provizorii, amintite la punctul 3 din prezenta ordonanță, cu care Republica Polonă era obligată să se conformeze imediat.
- 43 Or, trebuie să se constate, în primul rând, că nu reiese din dosar că măsurile adoptate de Republica Polonă ar fi suficiente pentru a asigura executarea acestor măsuri provizorii.

- 44 Mai întâi, deși Republica Polonă se prevaiează de măsuri de organizare adoptate de prim-președinta Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), argumentația prezentată în această privință nu permite să se stabilească faptul că aceste măsuri asigură o punere în aplicare completă a obligațiilor enunțate la punctul 1 literele a) și b) din dispozitivul Ordonanței din 14 iulie 2021.
- 45 Astfel, Republica Polonă nu contestă în mod util afirmația Comisiei potrivit căreia președintele Camerei disciplinare păstrează competența de a adopta măsuri de urgență în cauzele care sunt de competența acestei camere în temeiul dispozițiilor naționale prevăzute în dispozitivul Ordonanței din 14 iulie 2021.
- 46 De asemenea, din observațiile convergente ale părților reiese că decizia de a continua sau nu examinarea cauzelor pendinte în cadrul Camerei disciplinare este adoptată, după caz, de președinte sau de membrii acestei camere, fără ca măsurile adoptate de prim-președinta Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) să îi oblige să suspende această examinare.
- 47 În plus, Republica Polonă nu a pretins în niciun mod că efectele deciziilor deja adoptate de Camera disciplinară prevăzute la punctul 1 litera a) din dispozitivul Ordonanței din 14 iulie 2021 ar fi fost suspendate, acest stat membru nementionând decât o cauză în care ar fi fost decisă o astfel de suspendare.
- 48 Prin urmare, este necesar să se considere că dispozițiile naționale care prevăd competența Camerei disciplinare în cauzele menționate la punctul 1 literele a) și b) din dispozitivul acestei ordonanțe rămân aplicabile în ordinea juridică poloneză.
- 49 Deși Republica Polonă susține că măsurile adoptate sunt totuși suficiente, pentru motivul că nu ar fi necesar să se adopte măsuri generale având ca efect suspendarea caracterului obligatoriu al dispozițiilor naționale în cauză, este suficient să se constate că faptul că, astfel cum recunoaște acest stat membru, formațiunile Camerei disciplinare au încălcat unele dintre obligațiile care rezultă din Ordonanța din 14 iulie 2021 demonstrează că modalitatea aleasă de acesta pentru a asigura executarea ordonanței menționate nu oferă garanții efective în această privință.
- 50 În continuare, Republica Polonă nu a contestat afirmația Comisiei potrivit căreia nu fusese adoptată nicio măsură națională pentru a pune în aplicare obligațiile care rezultă din cuprinsul punctului 1 literele c) și d) din dispozitivul ordonanței menționate. În plus, acest stat membru nu a furnizat Curții nicio informație cu privire la modul în care instanțele și autoritățile poloneze s-ar fi conformat acestor obligații.
- 51 În sfârșit, în ceea ce privește obligațiile prevăzute la punctul 1 litera e) din dispozitivul Ordonanței din 14 iulie 2021, Republica Polonă nu a contestat în mod util susținerile Comisiei potrivit cărora, pe de o parte, cauzele pendinte cu care este sesizată Camera de control extraordinar și cauze publice pot fi examinate în continuare de această cameră și, pe de altă parte, cauzele care intră în competența camerei menționate trebuie să îi fie retrimise întotdeauna de instanțele de drept comun.
- 52 În al doilea rând, deși Republica Polonă susține că măsurile alternative destinate punerii în aplicare a Ordonanței din 14 iulie 2021 nu puteau fi adoptate ținând seama de limitele în care se încadrează exercitarea competenței organelor legislative și executive naționale, precum și de competența exclusivă a instanțelor poloneze de a se pronunța în cauze pendinte sau deja încheiate, acest argument nu poate fi admis.

- 53 Desigur, având în vedere că această ordonanță dispune, conform articolului 279 TFUE, numai măsuri provizorii, ea nu impune Republicii Polone să abroge dispozițiile prevăzute în dispozitivul său. De asemenea, dreptul Uniunii nu exclude în niciun mod posibilitatea ca punerea în aplicare a unei astfel de ordonanțe să se întemeieze în parte pe măsuri adoptate de instanțe.
- 54 Cu toate acestea, trebuie amintit, pe de o parte, că un stat membru nu poate invoca dispoziții, practici sau situații din ordinea sa juridică internă pentru a justifica nerespectarea obligațiilor care rezultă din dreptul Uniunii [Hotărârea din 12 noiembrie 2019, Comisia/Irlanda (Parcul eolian de la Derrybrien), C-261/18, EU:C:2019:955, punctul 89] și, pe de altă parte, că obligația statelor membre de a respecta dreptul Uniunii se impune tuturor autorităților, inclusiv autorităților judiciare în cadrul competențelor lor [Hotărârea din 4 octombrie 2018, Comisia/Franța (Impozit anticipat pe bunuri mobile), C-416/17, EU:C:2018:811, punctul 106].
- 55 Prin urmare, chiar presupunând că normele în vigoare în ordinea juridică poloneză nu permit organelor legislative sau executive să adopte măsuri generale prin care să se dispună suspendarea aplicării dispozițiilor naționale menționate în dispozitivul Ordonanței din 14 iulie 2021, această împrejurare nu are incidență asupra aspectului dacă Republica Polonă s-a conformat efectiv acestei ordonanțe sau dacă este necesară dispunerea unei penalități cu titlu cominatoriu în vederea garantării efectivității măsurilor provizorii impuse prin această ordonanță.
- 56 În al treilea rând, împrejurarea că Republica Polonă ar fi adoptat, în prezenta cauză, măsuri similare celor pe care le-a adoptat pentru a se conforma Ordonanței din 8 aprilie 2020, Comisia/Polonia (C-791/19 R, EU:C:2020:277), și că, în această din urmă cauză, Comisia nu a considerat adecvat să solicite dispunerea unei penalități cu titlu cominatoriu ca urmare a adoptării acestor măsuri nu este, în orice caz, de natură să demonstreze că acest stat membru s-ar fi conformat efectiv Ordonanței din 14 iulie 2021.
- 57 În aceste condiții, este necesar să se consolideze eficacitatea măsurilor provizorii dispuse prin această ordonanță, prevăzându-se impunerea unei penalități cu titlu cominatoriu Republicii Polone pentru a descuraja acest stat membru să întârzie conformarea comportamentului său cu ordonanța respectivă (a se vedea prin analogie Ordonanța vicepreședintei Curții din 20 septembrie 2021, Republica Cehă/Polonia, C-121/21 R, EU:C:2021:752, punctul 49).

Cu privire la cuantumul penalității cu titlu cominatoriu

- 58 Pentru a stabili cuantumul penalității cu titlu cominatoriu care trebuie să fie dispusă în prezenta cauză, trebuie amintit că Ordonanța din 14 iulie 2021 privește măsuri provizorii a căror respectare este necesară pentru a evita cauzarea unui prejudiciu grav și ireparabil ordinii juridice a Uniunii și, prin urmare, drepturilor conferite justițiabililor de dreptul Uniunii, precum și valorilor prevăzute la articolul 2 TUE, pe care se întemeiază această Uniune, în special cea a statului de drept.
- 59 În plus, trebuie să se constate că argumentele prezentate de Republica Polonă pentru a demonstra existența unor „circumstanțe atenuante” nu pot fi admise.
- 60 Astfel, în primul rând, din jurisprudența amintită la punctul 54 din prezenta ordonanță rezultă că împrejurarea că dreptul polonez ar fi împiedicat adoptarea unor măsuri suplimentare pentru a se conforma Ordonanței din 14 iulie 2021 nu poate fi luată în considerare pentru evaluarea cuantumului penalității cu titlu cominatoriu care trebuie să fie dispusă.

- 61 În al doilea rând, deși Republica Polonă susține că, în pofida caracterului insuficient al măsurilor adoptate în urma pronunțării ordonanței menționate, instanțele poloneze s-ar conforma din principiu acesteia, trebuie să se constate că, în orice caz, ea nu a prezentat elemente susceptibile să dovedească temeinicia acestei afirmații.
- 62 În al treilea rând, împrejurarea că Comisia a considerat adecvat, într-o altă cauză, să nu pună în aplicare procedurile necesare pentru a asigura aplicarea unei ordonanțe care dispune măsuri provizorii, presupunând că este dovedită, nu poate permite Republicii Polone să se sustragă de la obligațiile care decurg din Ordonanța din 14 iulie 2021 sau să justifice o reducere a cuantumului penalității cu titlu cominatoriu necesare pentru a descuraja acest stat membru să persiste în comportamentul său.
- 63 În al patrulea rând, intenția exprimată de Republica Polonă de a adopta, în termen de un an, o serie de măsuri destinate să reformeze sistemul judiciar polonez nu este susceptibilă să prevină, în lipsa unei acțiuni imediate a acestui stat membru, survenirea prejudiciului menționat la punctul 58 din prezenta ordonanță.
- 64 În consecință, este necesară obligarea Republicii Polone, având în vedere împrejurările speței și capacitatea de plată a acestui stat membru, la plata către Comisie a unei penalități cu titlu cominatoriu în cuantum de 1 000 000 de euro pe zi, începând de la data notificării prezentei ordonanțe Republicii Polone și până în ziua în care acest stat membru se va conforma obligațiilor care decurg din Ordonanța din 14 iulie 2021 sau, în caz contrar, până în ziua pronunțării hotărârii prin care se va finaliza judecata în cauza C-204/21.

Pentru aceste motive, vicepreședintele Curții dispune:

- 1) **Obligă Republica Polonă la plata către Comisia Europeană a unei penalități cu titlu cominatoriu în cuantum de 1 000 000 de euro pe zi începând de la data notificării prezentei ordonanțe Republicii Polone și până în ziua în care acest stat membru se va conforma obligațiilor care decurg din Ordonanța vicepreședintei Curții din 14 iulie 2021, Comisia/Polonia (C-204/21 R, EU:C:2021:593), sau, în caz contrar, până în ziua pronunțării hotărârii prin care se va finaliza judecata în cauza C-204/21.**
- 2) **Cererea privind cheltuielile de judecată se soluționează odată cu fondul.**

Semnături